

Laidiens: 04.06.2004., Nr. 90

Ministru kabineta noteikumi Nr.508

Rīgā 2004.gada 1.jūnijā (prot. Nr.33 7.§)

Kuģu kontroles, pārbaudes un aizturēšanas kārtība Latvijas ūdeņos

Izdoti saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 44.panta otro daļu

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardze (turpmāk — Krasta apsardze) kontrolē, pārbauda un aiztur kuģus, izņemot ārvalstu karakuģus un valsts dienestu kuģus, Latvijas Republikas jurisdikcijā esošajos ūdeņos (turpmāk — Latvijas ūdeņi) ārpus ostas akvatorijas, kā arī kārtību, kādā Jūras vides pārvalde pieprasa aizturēt kuģus Latvijas ūdeņos.

2. Krasta apsardze kontrolē kuģus, veicot šādus pasākumus:

2.1. izmantojot ultraīsviļņu radiosakaru līdzekļus, veic kuģa aptauju par ienākšanas iemesliem un mērķiem Latvijas ūdeņos, kad kuģis šķērsojis Latvijas Republikas valsts robežu;

2.2. izmantojot tehniskos līdzekļus, veic kuģa pārvietošanās uzraudzību;

2.3. veic kuģa darbības vizuālo uzraudzību.

3. Krasta apsardze pārbauda kuģus, ja:

3.1. ir pamatotas aizdomas, ka kuģis pieļāvis Latvijas ūdeņu izmantošanu regulējošo Latvijas normatīvo aktu un/vai Latvijai saistošo starptautisko tiesību normu pārkāpumus;

3.2. kuģis sniedz Krasta apsardzei nepilnīgas vai maldinošas atbildes.

4. Kuģa pārbaude ietver:

4.1. kuģa navigācijas, tehniskās un sakaru dokumentācijas pārbaudi;

4.2. apkalpes saraksta dokumentu pārbaudi. Ja ir pamatotas aizdomas, ka iesniegtajos dokumentos norādītā informācija ir nepilnīga vai būtiski atšķiras no faktiskā stāvokļa, pārbauda visu uz kuģa esošo personu dokumentus;

4.3. kravas dokumentu pārbaudi, ja nepieciešams, pārbaudot kravas dokumentu atbilstību faktiskajai kravai;

4.4. zvejas dokumentu pārbaudi;

4.5. visu kuģa telpu pārbaudi;

4.6. kuģa tehniskā stāvokļa atbilstības reglamentējošo dokumentu prasībām pārbaudi.

5. Par kuģa pārbaudi Krasta apsardzes amatpersona vai citas kompetentas valsts institūcijas amatpersona, kas pieņēmusi lēmumu par kuģa pārbaudi, kuģa kapteiņa klātbūtnē sastāda kuģa pārbaudes protokolu (1.pielikums).

Protokolu sastāda divos eksemplāros latviešu un/vai angļu valodā. Vienu protokola eksemplāru nodod kuģa kapteinim.

6. Ja kuģa pārbaudē ir konstatēti pārkāpumi, kas neparedz kuģa aizturēšanu, šo pārkāpumu fiksē kuģa pārbaudes protokolā un protokolu nodod valsts institūcijai, kuras kompetencē ir pārkāpuma turpmākā izskatīšana un lēmuma pieņemšana.

7. Krasta apsardzei ir tiesības aizturēt kuģi, ja:

7.1. kuģa pārbaudē ir konstatēti pārkāpumi, par kuriem paredzēta kuģa aizturēšana;

7.2. tiek veiktas šādas darbības:

7.2.1. spēka lietošanas draudi vai spēka lietošana pret Latvijas Republikas suverenitāti, teritoriālo vienotību vai politisko neatkarību, vai citādi tiek pārkāptas starptautisko tiesību normas;

7.2.2. manevri vai mācības ar jebkura veida ieročiem;

7.2.3. darbība, kas saistīta ar Latvijas Republikas drošībai vai aizsardzībai kaitējošas informācijas vākšanu;

7.2.4. propagandas akts, kas vērsts pret Latvijas Republikas aizsardzību vai drošību;

7.2.5. lidaparāta un/vai militārās ierīces palaišana, nosēšanās vai uzņemšana uz kuģa klāja;

7.2.6. tādu preču vai citu vērtību, kā arī komerciālā apgrozībā aizliegtu preču iekraušana vai izkraušana, personas uzņemšana vai izsēdināšana, kas ir pretrunā ar Latvijas normatīvajiem aktiem muitas, finanšu, imigrācijas vai sanitārās kontroles jomā;

7.2.7. jūras vides piesārņošana;

7.2.8. zvejniecība, neievērojot Latvijas normatīvajos aktos noteiktos aizliegumus un starpvalstu nolīgumus;

7.2.9. pētījumu vai ģeogrāfiskās izpētes veikšana bez atbilstošas atļaujas;

7.2.10. darbība, kas vērsta uz Latvijas sakaru sistēmas un citu ierīču vai iekārtu funkcionēšanas traucēšanu;

7.2.11. kuģošanas režīmu reglamentējošo normatīvo aktu prasību neievērošana;

7.2.12. Latvijas ūdeņos esošo zemūdens kabeļu vai cauruļvadu bojāšana.

8. Krasta apsardze ir tiesīga pieprasīt, lai kuģis maina kursu, ja tas ved uz kuģošanai bīstamu vai aizliegtu rajonu, kā arī pieprasīt, lai kuģis atrastos Latvijas ūdeņos ar valsts piederību apliecinošu karogu.

9. Ja kuģis tiek aizturēts, to nogādā Latvijas ostā.

10. Pēc aizturētā kuģa nogādāšanas Latvijas ostā Krasta apsardze nodod aizturēto kuģi un tā apkalpi valsts institūcijai, kuras kompetencē ir pārkāpuma turpmākā izskatīšana un lēmuma pieņemšana.

11. Par kuģa aizturēšanu Krasta apsardzes amatpersona vai citas kompetentas valsts institūcijas amatpersona, kura pieņēmusi lēmumu par kuģa aizturēšanu, kuģa kapteiņa klātbūtnē sastāda kuģa aizturēšanas protokolu (2.pielikums). Aizturētā kuģa kapteinis nodod Krasta apsardzei kuģa un kravas (vai zvejas) dokumentus, kurus pievieno protokolam, un par to tiek izdarīta attiecīga atzīme protokolā. Protokolu sastāda divos eksemplāros latviešu un/vai angļu valodā. Vienu protokola eksemplāru nodod kuģa kapteinim.

12. Jūras vides pārvalde var pieprasīt, lai Krasta apsardze aiztur kuģi, ja:

12.1. kuģis ir iesaistīts vides piesārņošanas negadījumā;

12.2. kuģim vai tā īpašniekam ir uzlikts administratīvais sods par vides aizsardzību regulējošo normatīvo aktu prasību neievērošanu un šis sods nav samaksāts;

12.3. ir pamatotas aizdomas par jūras vides piesārņošanu;

12.4. kuģis pārkāpj jūras dzīvo resursu ieguves un zvejniecības noteikumus.

13. Veicot kuģa pārbaudi un aizturēšanu, Krasta apsardzes Apskates grupas personālam ir tiesības pielietot fizisko spēku, speciālos līdzekļus un dienesta šaujamieročus Militārā dienesta likumā noteiktajā kārtībā.

14. Kuģa ieročus (uz Krasta apsardzes kuģiem stacionāri izvietotos ložmetējus un lielgabalus) drīkst pielietot tikai galējās nepieciešamības situācijā, lai:

14.1. atvairītu bruņotu uzbrukumu Latvijas Republikas kuģiem vai citiem peldlīdzekļiem, kā arī ārvalstu kuģiem vai citiem peldlīdzekļiem, kuri atrodas Latvijas ūdeņos;

14.2. izbeigtu varmācīgu darbību pret Latvijas Republikas piekrasti, zemūdens un virsūdens objektiem;

14.3. aizturētu pārkāpējus, kuri nelikumīgi atrodas Latvijas ūdeņos un izrāda bruņotu pretošanos likumīgajām prasībām apstāties, pārtraukt kravas iekraušanu vai izkraušanu, cilvēku uzņemšanu vai izsēdināšanu, ja nav citas iespējas pārtraukt nelikumīgo darbību;

14.4. novērstu apzinātus mēģinājumus ar kuģa bīstamiem manevriem apdraudēt kuģošanas drošību un izraisīt kuģu sadursmi.

15. Pirms kuģa ieroču pielietošanas aizturamā kuģa kapteini vai apkalpi, izmantojot starptautiskos kodu signālus, brīdina par nodomu pielietot kuģa ieročus.

16. Kuģa ieročus nepielieto, ja no šāvieniem var ciest citi kuģi vai personas vai ja tiek aizskarta kaimiņvalstu teritorija.

17. Par kuģa ieroču pielietošanu ir atbildīgs Krasta apsardzes kuģa komandieris.

18. Atzīt par spēku zaudējušu Ministru Padomes 1992.gada 22.decembra lēmumu Nr.547 "Par kārtību, kādā tiek aizturēti kuģi Latvijas Republikas teritoriālajos ūdeņos, Baltijas jūras Latvijas ekonomiskajā zonā un ostās" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 8.nr.).

Ministru prezidents I.Emsis

Aizsardzības ministrs A.Slakteris

Redakcijas piebilde: noteikumi stājas spēkā ar 2004.gada 5.jūniju.

**Kuģa pārbaudes protokols
(Record on inspection of ship)**

200__ .gada ____ . _____ (Date)

Kuģis (Ship) _____
(kuģa nosaukums un reģistrācijas numurs (name and registration number of ship))

Es, Latvijas Republikas Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku virsnieks (I, officer of the
Naval Forces, National Armed Forces of the Republic of Latvia) _____
(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds
(rank, first name, surname))

kuģa (performed an inspection of ship) _____
(kuģa nosaukums, īpašnieks, valstspiederība, pieraksta osta
(name of ship, owner of ship, nationality, port of registration))

kapteiņa (in the presence of Captain) _____
(vārds, uzvārds, pilsonība (name, surname, nationality))

klātbūtnē (at) _____ izdarīju kuģa pārbaudi
(ziemeļu platums (latitude)) (austrumu garums (longitude))

sakarā ar (on the grounds of) _____
(kuģa pārbaudes iemesls (reason(s) for inspection))

Pārbaudes rezultātā konstatēts (In the result of the inspection the following was confirmed):

Latvijas Republikas Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku virsnieks (Officer of the Naval
Forces, National Armed Forces of the Republic of Latvia)

(dienesta pakāpe, vārds, uzvārds (rank, first name, surname))

(paraksts (signature))

Kuģa kapteinis (Ship's Captain)

(kuģa nosaukums, kuģa kapteiņa vārds, uzvārds
(name of ship, first name and surname of Ship's Captain))

(paraksts (signature))

Aizsardzības ministrs

A.Slakteris